

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 47/2019)

София, 27 ноември 2019 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 21.11.2019 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2.	Есенна кампания.....	6
3.	Външна търговия с основни земеделски култури.....	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7
4.	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5.	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, предсеитбена подготовка и дълбока оран и ход на есенната сеитба, по области	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 21.11.2019 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

По оперативни данни, към 21 ноември 2019 г. жътвата на царевица за зърно и маслодаен слънчоглед на практика е приключила. Продукцията от царевица е с 0,8% повече спрямо година по-рано, като по-големият размер засети площи компенсира понижението на средния добив. При слънчогледа се наблюдава малко по-ниско производство на годишна база, поради намаление на добива от единица площ.

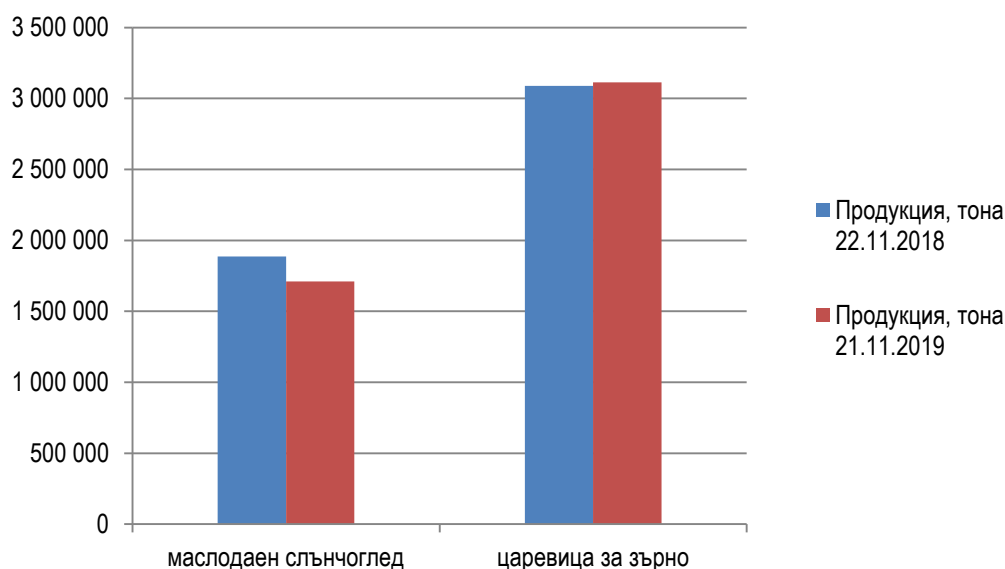
Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 21.11.2019 г.

	21.11.2019					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 434 845	7 433 554	99,98%	1 710 221	230	1,2%	1,2%	-9,4%	-10,5%
царевица за зърно	4 556 457	4 536 326	99,56%	3 113 535	686	11,2%	10,9%	0,8%	-9,1%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 21.11.2019 г., сравнено със същия период на 2018 г.

1.2 Реколта от пролетници

Последните оперативни данни сочат увеличение на продукцията от повечето наблюдавани пролетни култури в сравнение със същия период на миналата година, вследствие на повишените добиви от декар и/или по-големия размер реколтирани площи. Сред културите, чието прибиране все още не е приключило, значителен ръст на годишна база се отчита при производството на овес, сорго, памук, лен и градински грах (от 40% до

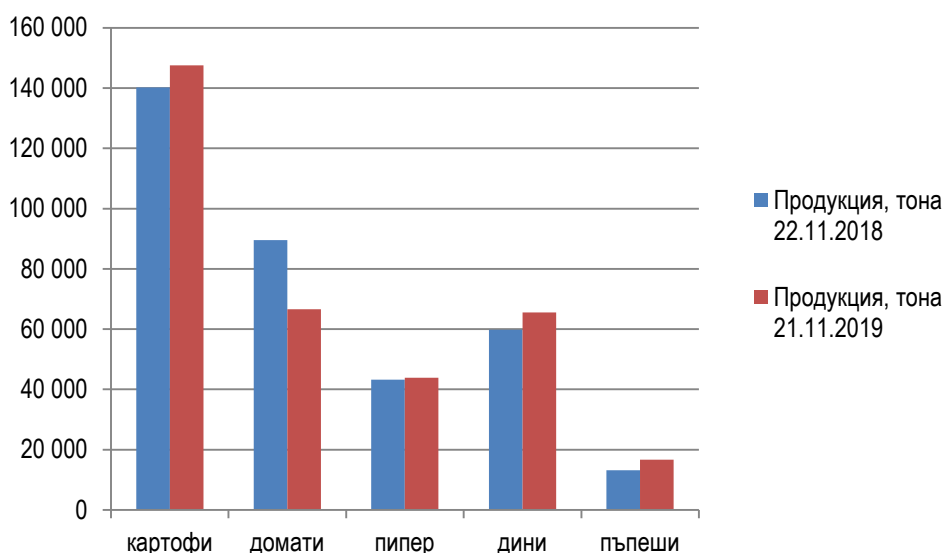
над два пъти), а по-умерен – при това на пипер, ориз, картофи, силажна царевица и тютюн „Вирджиния“ (с между 1,5% и 22,5%). На този етап, продукцията от домати, соя и фуражен грах е с между 2,9% и 25,5% под миналогодишната.

Реколта от пролетници към 21.11.2019 г.

	21.11.2019				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	102 786	102 534	147 482	1 438	-1,1%	-1,4%	5,2%	6,7%
домати	34 426	34 117	66 655	1 954	-11,3%	-12,1%	-25,5%	-15,3%
пипер	26 772	26 447	43 908	1 660	-4,0%	-3,3%	1,5%	5,0%
дини	37 021	36 962	65 518	1 773	5,6%	7,4%	9,6%	2,1%
пъпеши	17 967	17 929	16 665	930	11,9%	12,9%	26,4%	12,0%
фасул	17 656	17 412	2 086	120	-31,6%	-31,6%	-38,2%	-9,8%
градински грах	16 049	14 549	3 454	237	13,3%	26,0%	39,4%	10,2%
леща	11 480	11 408	1 267	111	-68,1%	-66,3%	-61,8%	13,3%
соя	28 732	26 712	5 056	189	15,6%	7,6%	-2,9%	-10,0%
ориз	103 873	102 520	64 897	633	2,1%	1,2%	4,3%	3,1%
овес	106 644	104 295	28 291	271	46,6%	52,9%	88,3%	23,2%
сорго	35 887	32 887	8 489	258	69,2%	126,6%	130,2%	1,6%
шарен слънчоглед	59 776	59 776	13 382	224	63,3%	63,3%	64,8%	0,9%
царевица силажна	179 469	170 469	449 117	2 635	0,2%	-3,7%	6,5%	10,6%
пролетен ечемик	29 273	29 253	9 832	336	2,8%	2,7%	16,2%	13,1%
фуражен грах	157 525	152 342	37 708	248	-49,0%	-43,9%	-12,7%	56,0%
памук	30 724	29 254	2 520	86	6,1%	57,0%	76,7%	11,7%
лен	685	300	42	140	128,3%	0,0%	40,0%	40,0%
тютюн Ориент.	30 904	30 904	4 738	153	-7,1%	-7,1%	-15,1%	-8,9%
тютюн Бърлей	3 580	3 580	933	261	-7,9%	-7,9%	52,5%	66,2%
тютюн Вирджиния	18 359	16 307	2 599	159	-27,7%	-20,5%	22,5%	54,4%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 21.11.2019 г.,
сравнено със същия период на 2018 г.**

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

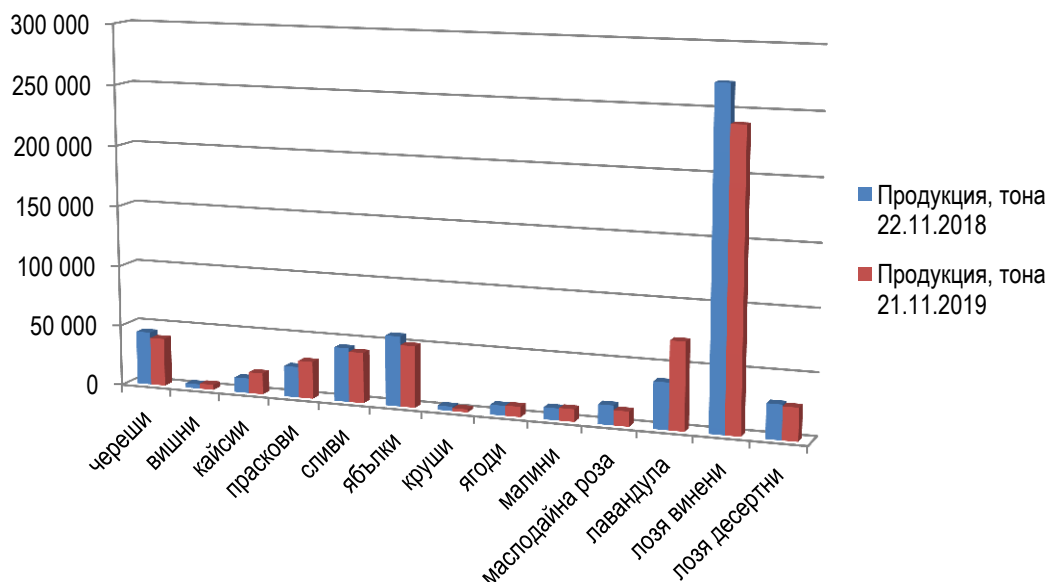
Прибиране на реколтата от трайните насаждения е към своя край. Към 21.11.2019 г. производството от ягоди и малини е съответно с 3,7% и 4,5% повече на годишна база, за което допринасят повишените добиви от декар. Същевременно, отчетените количества грозде (винено и десертно), сливи, ябълки и круши се свиват с между 4,9% и 31,1%. Най-чувствително понижение е налице при крушите, в резултат от съчетание от намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив.

Реколтата от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 21.11.2019 г.

	21.11.2019				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	89 522	84 071	39 425	469	2,9%	5,1%	-10,3%	-14,6%
вишни	13 770	12 832	4 298	335	3,5%	8,0%	18,0%	9,5%
кайсии	27 832	27 653	17 425	630	1,8%	15,0%	42,9%	24,3%
праскови	41 705	40 923	30 507	745	-1,0%	6,2%	20,9%	13,7%
сливи	76 201	72 210	41 403	573	9,9%	11,9%	-6,4%	-16,4%
ябълки	49 134	47 542	50 294	1 058	-2,1%	-3,7%	-12,2%	-8,8%
круши	4 824	4 551	2 501	549	-12,1%	-15,2%	-31,1%	-18,8%
ягоди	10 691	9 931	8 376	843	3,1%	-0,3%	3,7%	3,9%
малини	23 569	22 086	10 222	463	-1,4%	-0,8%	4,5%	5,5%
маслодайна роза	37 516	37 488	12 230	326	5,1%	5,2%	-23,2%	-27,1%
лавандула	142 984	140 714	70 993	505	38,3%	36,7%	87,7%	37,2%
лозя винени	466 077	459 874	240 087	522	-0,6%	0,5%	-11,4%	-11,8%
лозя десертни	45 376	45 040	26 677	592	-4,1%	-2,1%	-4,9%	-3,0%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Производството от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 21.11.2019 г.,
сравнено със същия период на 2018 г.**

2. Есенна кампания

Продължава сеитбата на основните есенни култури. До момента е извършена предсеитбена подготовка на 13 758 200 дка и дълбока оран на 7 874 988 дка, при 13 913 328 дка и 6 568 661 дка по същото време на 2018 г.

Засетите площи с пшеница, ечемик и ръж са с между 1,4% и 14,7% повече спрямо година по-рано, докато при маслодайната рапица и тритикалето се наблюдава изоставане на кампанията.

Засети площи с есенници към 21.11.2019 г., дка

Култура	22.11.2018	21.11.2019	Изменение
пшеница	10 718 213	10 866 007	1,4%
ечемик	1 012 923	1 162 255	14,7%
маслодайна рапица	1 629 939	1 188 194	-27,1%
ръж	46 549	52 271	12,3%
тритикале	105 127	103 482	-1,6%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица

В рамките на периода 18 – 24 ноември 2019 г. през Пристанище Варна¹ не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица. При липса на преминали количества с

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

трите култури през порта и за съответната седмица на 2018 г., изменението на експорта на годишна база се запазва както следва: пшеница – намаление с 11,2%, ечемик и рапица – увеличение, съответно със 79,3% и 7,3%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2018 – 24.11.2018	01.07.2019 – 24.11.2019	Изменение
пшеница	1 085 324	963 924	-11,2%
ечемик	23 682	42 455	79,3%
рапица	120 053	128 793	7,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към 24 ноември 2019 г. не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед

През изминалата седмица през Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Общо за периода от началото на 2019/20 пазарна година досега, експортът на двете култури през порта изостава респективно с 18,9% и 5% на годишна база.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.09.2018 – 24.11.2018	02.09.2019 – 24.11.2019	Изменение
царевица	295 942	239 919	-18,9%
слънчоглед	32 914	31 261	-5,0%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

От началото на м. юли 2019 г. до момента не е регистриран внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 45/2019, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец септември 2019 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 45/2019, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 20.11.2019 г. средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна), царевица и слънчоглед отбелязват леко повишение на седмична база, с между 1,3% и 3,1%, което е в рамките на нормалните флуктуации на пазара. Цените на ечемика и рапицата се задържат на нивата от предходната седмица.

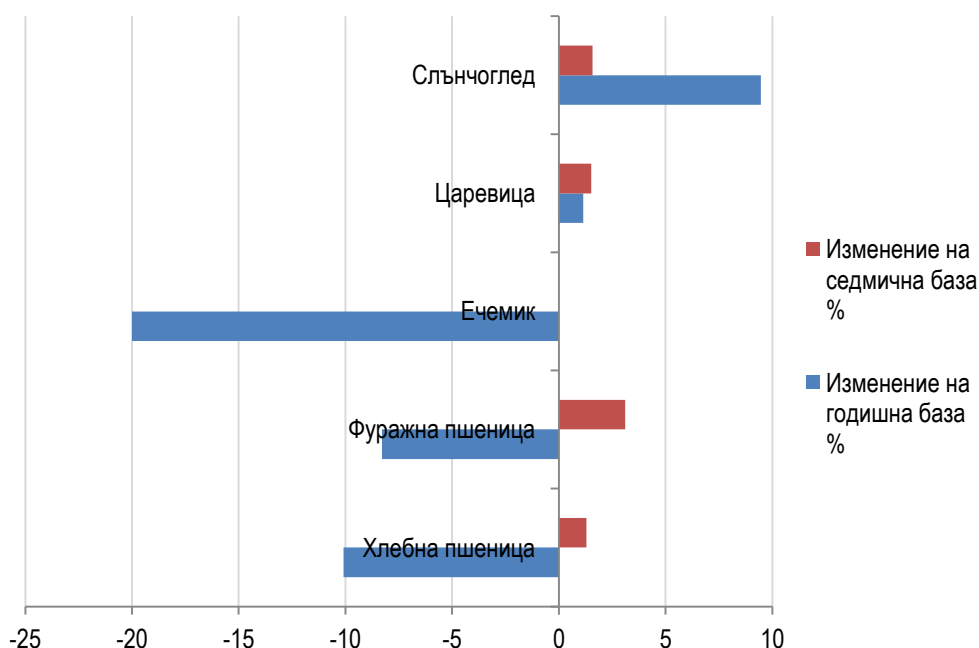
Пшеницата и ечемикът се търгуват с между 8,3% и 20% по-евтино отколкото по същото време на миналата година, докато царевицата и слънчогледът са поскъпнали, съответно с 1,1% и 9,5%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 20.11.2019 г., лв./тон без ДДС

	21.11.2018	13.11.2019	20.11.2019	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	347	308	312	-10,1	1,3
фуражна пшеница	326	290	299	-8,3	3,1
ечемик	350	280	280	-20,0	0,0
царевица	264	263	267	1,1	1,5
слънчоглед	528	569	578	9,5	1,6
рапица	*	680	680	-	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 20.11.2019 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

През последната седмица предлагането на едро на ябълки, зелен пипер, десертно грозде и картофи на тържищата в страната е на цени, с между 3,4% и 9,9% по-ниски на седмична база. От друга страна, оранжерийните домати посъпват с 9,8%, а червеният пипер - с 23,8%.

В сравнение с аналогичния период на 2018 г. се наблюдава намаление на цените на пипера (зелен и червен), картофите и десертното грозде от 1% до 28,9% и същевременно увеличение на тези на оранжерийните домати и ябълките, респективно с 6,8% и 20,4%.

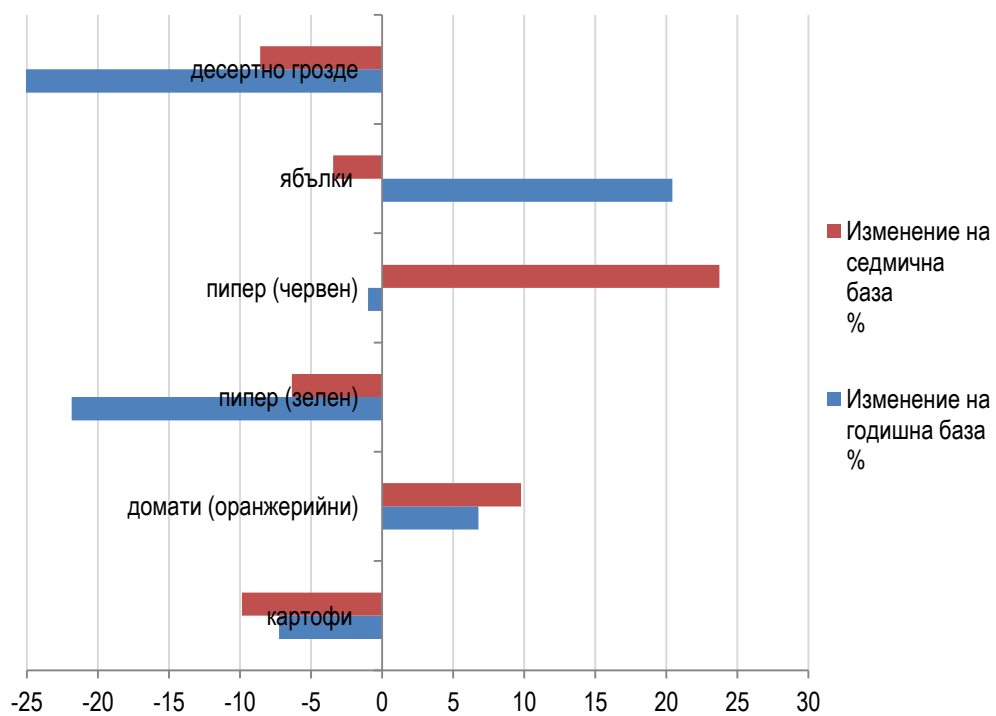
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 22.11.2019 г., лв./кг

	23.11.2018	15.11.2019	22.11.2019	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,69	0,71	0,64	-7,2	-9,9
картофи пресни	*	*	*	-	-
домати (оранжерийни)	2,21	2,15	2,36	6,8	9,8
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,56	*	*	-	-
пипер (зелен)	1,51	1,26	1,18	-21,9	-6,3
пипер (червен)	2,00	1,60	1,98	-1,0	23,8
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови (внос)	*	*	*	-	-
череши	*	*	*	-	-
ябълки	0,93	1,16	1,12	20,4	-3,4
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,80	1,40	1,28	-28,9	-8,6

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 22.11.2019 г.**

5. Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, предсеитбена подготовка и дълбока оран и ход на есенната сеитба, по области

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	2966	0	2966	100.00%	421.2	142
Бургас	314177	0	314177	100.00%	59663.66	190
Варна	424569	8769	415800	100.00%	94878	228
Велико Търново	371267	60.5	371206.5	100.00%	88568.9	239
Видин	322610	0	322610	100.00%	75978	236
Враца	448590.9	0	448590.9	100.00%	116312.38	259
Габрово	34600	0	34600	100.00%	6726.7	194
Добрич	717088	26	717062	100.00%	188811.3	263
Кърджали	3400	0	2400	70.59%	288	120
Кюстендил	24570	0	24570	100.00%	4287.2	174
Ловеч	111167	7612	103265	99.72%	20252	196
Монтана	387311	0	387311	100.00%	97477	252
Пазарджик	102500	0	102500	100.00%	22196	217
Перник	89330	0	89330	100.00%	14623.8	164
Плевен	679766	20755.5	659010.5	100.00%	148659	226
Пловдив	266830	0	266830	100.00%	53065.1	199
Разград	261200	37	261163	100.00%	66656	255
Русе	351089	668.3	350420.3	100.00%	90610.17	259
Силистра	377731	0	377731	100.00%	108814.21	288
Сливен	207400	71	207329	100.00%	39251	189
Смолян		0				
София-град	37223	0	37223	100.00%	8380	225
София	72000	0	72000	100.00%	15117.5	210
Стара Загора	462002	0	462002	100.00%	94380.96	204
Търговище	230050	0	230050	100.00%	50634	220
Хасково	429517	0	429517	100.00%	79536.7	185
Шумен	310559	0	310559	100.00%	68887	222
Ямбол	433486	155.1	433330.7	100.00%	95745	221
ОБЩО	7472999	38154	7433554	99.98%	1710220.8	230

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	5420	0	4870	89.85%	2291	470
Бургас	26433	0	26433	100.00%	11998	454
Варна	166056	2409	163647	100.00%	102995	629
Велико Търново	446147	0	446147	100.00%	360043.75	807
Видин	94770	315	91845	97.24%	55207.2	601
Враца	431897.7	0	419461.7	97.12%	308692	736
Габрово	20430	2300	18130	100.00%	11124	614
Добрич	917836	180	917656	100.00%	572222.1	624
Кърджали	780	0	300	38.46%	106	353
Кюстендил	5435	0	5435	100.00%	1828	336
Ловеч	122268	12830	109438	100.00%	54410	497
Монтана	230447	0	230447	100.00%	129654	563
Пазарджик	18600	0	18600	100.00%	13080	703
Перник	16480	0	16480	100.00%	6493	394
Плевен	708274	10580.8	697693.17	100.00%	513941	737
Пловдив	36870	0	36870	100.00%	28275	767
Разград	191860	15	191845	100.00%	140794	734
Русе	367359	0	367359	100.00%	301218.34	820
Силистра	309792	0	309792	100.00%	211586	683
Сливен	44400	0	44400	100.00%	27210	613
Смолян	520	0	520	100.00%	113.1	218
София-град	24675	0	21400	86.73%	14310	669
София	17160	0	17160	100.00%	6337.5	369
Стара Загора	44890	0	44890	100.00%	24069.42	536
Търговище	138780	0	138780	100.00%	78277	564
Хасково	17100	0	17100	100.00%	15994	935
Шумен	171133	0	171133	100.00%	117754	688
Ямбол	9274	0	8494	91.59%	3512	413
ОБЩО	4585087	28630	4536326	99.56%	3113535.4	686

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит-бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	30400				
Бургас	1130280	210220	421620	80220	395550
Варна	706914	585569	460925	95000	464650
Велико Търново	711899	273300	355000	119000	159665
Видин	386000	311800	314800	314800	120800
Враца	698442	528657	593657	436703	209407
Габрово	47500	0	0	0	0
Добрич	1307409				1440810
Кърджали	8450				8450
Кюстендил	65185	11680	11680	11680	34375
Ловеч	219300	132760	131134	54310	78000
Монтана	460104	24230	449130	730	14300
Пазарджик	192800	49400	129140	34110	1132230
Перник	160350	21460	21460	18500	92160
Плевен	959894	529024	529024	458427	348010
Пловдив	618798	165880	165880	165880	205750
Разград	610658	175300	482800	121000	284080
Русе	683613	552034	619185	358813	487515
Силистра	565110	565110	565110	565110	521820
Сливен	527700	207500	330000	140000	179100
Смолян					
София-град					
София	233386				124865
Стара Загора	856616	245260	217960	79080	321300
Търговище	427357	138125	385800	51230	96086
Хасково	590890	248700	365600	136800	184150
Шумен	576436	384526	430126	180500	267269
Ямбол	982709		422870		404646
ОБЩО	13 758 200	5 360 535	7 402 901	3 421 893	7 574 988

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	20460	1500	680	2270	3350
Бургас	691675	159970	1100	5000	244840
Варна	589157	69035		153	39388
Велико Търново	586815	72408	150	800	45236
Видин	321030	20670		350	23790
Враца	576710	21130	0	485	10685
Габрово	30680	8490	0	400	6000
Добрич	1245404	15140		1692	29220
Кърджали	4370	750			500
Кюстендил	40845	7370	2900	4170	6070
Ловеч	181200	22747		400	12140
Монтана	396254	18422		2755	27720
Пазарджик	139618	26290	6720	10030	8155
Перник	143580	9760	120	250	5000
Плевен	775561	113671	326	112	23120
Пловдив	465180	33126	12895	26650	53737
Разград	470900	48203		450	78845
Русе	569679	34285	300		65124
Силистра	466520	36890		200	34500
Сливен	418500	79000	500	7350	20700
Смолян					
София-град					
София	187711	12182	8120	6466	13157
Стара Загора	618739	85506	16090	11550	104734
Търговище	353550	38875	770	1425	32377
Хасково	433390	47800	1300	11600	75670
Шумен	437824	75052	200	5978	54736
Ямбол	700655	103983	100	2946	169400
ОБЩО	10 866 007	1 162 255	52 271	103 482	1 188 194